

PS Atanasie despre autocefalie, „una dintre cele mai sensibile teme de drept canonic în Biserica Ortodoxă”

Arhiereul vicar Atanasie de Bogdania al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei a susținut miercuri la simpozionul de Drept Bisericesc de la Palatul Patriarhiei o prelegere despre autocefalie.

„Subiectul obținerii statutului de autocefalie este una dintre cele mai sensibile teme de drept canonic în Biserica Ortodoxă”, a anunțat din început ierarhul amintind că „abordarea diferă radical între Bisericile Ortodoxe surori, atât în prezent, cât și în trecut și a determinat conflicte majore în plan eclezial și politic”.

Prezentarea Preasfinției Sale s-a concentrat pe obținerea autocefaliei în contextul formării statelor naționale și a prezentat pe rând cazul Bisericii Ortodoxe Române, apoi al celei Bulgare, celei Sârbe și al Bisericii Eladei.

Una dintre observațiile PS Atanasie a fost aceea că „declararea autocefaliei a fost enunțată în etapele inițiale de constituire a statelor și de aceea, inițial, Constantinopolul nu s-a grăbit să recunoască noile Biserici”.

Apoi, „odată cu consolidarea statalității și a afirmării în plan internațional, Patriarhia Ecumenică a cedat și a recunoscut noile Biserici, fără a fi adusă, nici măcar formal, o anumită <pocăință>”.

Preasfințitul Părinte Atanasie a făcut mențiuni și la Biserica din Macedonia de Nord, care a primit recent autocefalia, la scurt timp după rezolvarea disputelor legate de denumirea statului și la doar doi ani de la aderarea țării la NATO.

„Decizia Patriarhiei Sârbe de a acorda autocefalie Bisericii din Macedonia de Nord a fost emisă dintr-un tact pastoral”, a apreciat PS Atanasie de Bogdania.

„Acordarea autocefaliei nu ar trebui văzută ca un proces încheiat”, a spus ierarhul explicând că și alte Biserici vor putea primi în viitor autocefalie, așa cum s-a întâmplat în cazul destrămării blocului comunist la finele anilor '80 care a

determinat Patriarhia Rusă să ofere un anumit statut bisericilor din unele state post-sovietice.

„Situția însă a evoluat și se impun noi abordări”, a subliniat Preasfinția Sa.

„Nu prin ruptură, ci prin acord”

PS Atanasie I-a citat apoi pe Patriarhul României pentru a sublinia că „Autocefalia unei Biserici locale este o expresie a concepției ortodoxe despre libertate în comuniune, adică libertatea pe care o au Bisericile locale unele față de altele”.

„Recunoașterea autocefaliei trebuie, prin urmare, să fie confirmarea unei libertăți obținute nu prin ruptură, ci printr-un acord care nu desființează comuniunea sacramentală euharistică”, a explicat Arhierul vicar al Episcopiei Italiei.

Părintele arhieru vicar a opinat că autocefalia nu trebuie interpretată ca fiind exclusiv libertatea statelor independente și suverane, „căci ea implică totodată răspunderea de a păstra unitatea de credință, de a respecta și de a asculta pe celelalte Biserici-surori și de a se interesa de viața și mărturia comună a întregii Ortodoxii”.

„În căutarea unității văzute a creștinilor, este așadar important să se aibă în vedere o ecleziologie a comuniunii, unde exigența unității să fie legată de cea a unei libertăți care exprimă adevărata comuniune frățească”.

„În orice caz, autocefalia, ca recunoaștere a libertății diferitelor Biserici locale aflate în comuniune sacramentală, nu poate fi redusă la o dimensiune pur juridică, deoarece libertatea are și o profundă semnificație spirituală eclezială: ea exprimă libertatea creștină în comuniunea Bisericilor”.

„Prin urmare, în pofida tuturor tulburărilor de ordin politic, social și militar care au loc astăzi în lume, speranța noastră este că Biserica va putea să-și păstreze unitatea comuniunii și să depășească divergențele care o frământă”, a spus PS Atanasie la final.

Simpozionul „Teologia Canonică și Dreptul Bisericesc în Ortodoxie: contribuția pr. prof. univ. dr. LIVIU STAN (1910-1973)” are loc în perioada 20-21 septembrie la Palatul Patriarhiei. Evenimentul, organizat de Patriarhia Română și Asociația Opera Teologică Ortodoxă, îl omagiază pe pr. prof. univ. dr. Liviu Stan, la cincizeci de ani de la trecerea în veșnicie.

Foto credit: Basilica.ro / Raluca-Emanuela Ene

basilica.ro